

Utólag	
ár	ár
Pesti magy. ker. bank.	101.25
Kisbirtokos. föld-int.	101.50
Előbörzések.	98.
Magasországi papok.	175.50
Pénzmenek.	5.83
Magyar 100 nem. bir. m.	58.70
Magyar 100 frank.	47.70
Magyar 100 frank.	47.70
Magyar 100 frank.	120.20
Magyar 100 frank.	117.50
Magyar 100 frank.	361.
Magyar 100 frank.	184.
Magyar 100 frank.	368.
Magyar 100 frank.	116.

Magyar 100 frank.	58.70	58.80
Magyar 100 frank.	47.70	47.80
Magyar 100 frank.	47.70	47.80
Magyar 100 frank.	120.20	120.40
Magyar 100 frank.	117.50	
Magyar 100 frank.	361.	
Magyar 100 frank.	184.	
Magyar 100 frank.	368.	
Magyar 100 frank.	116.	

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
 legújabb Asztali-és üdítő ital,
 legújabb Asztali-és üdítő ital,
 legújabb Asztali-és üdítő ital,
DEOSEK (az emésztés elősegítésére).
 Mattoni Henrik, Karlsruhban (Göteborg).

És a palota építése így vette kezdetét. Munkások jöttek az apátság békéltatásáért, és élénk élet uralkodott az

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
 Fél évre 5 " Egyes szám — " 5 "
 Előfizetési pénz s minden közlemény:
 főpiacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
 keztőségbe bérmentve küldendő.
 Előfizethetni helyben:
 TELEGGI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
 KÁROLY könyvkereskedésben és a
 szerkeztőségben. Egyébként a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.
 A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.
 Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 Négy hasábol posztosra 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint színtű több
 izabeli hirdetések, alku szerint a
 legolcsóbb árért.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
 30 kr.
 „Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
 minden poszt sora 15 kr.
 Név- vagy bérmentesül beküldött
 kéziratok nem vételnek tekintetbe.
 Ugyazintón kéziratok nem adatkak
 vissza.

Mit keres Bismarck Egyiptomban.

Darwin felállította a tételt, „a szerves lények életének feladata a küzdelem a létért.” Igaza van sok tekintetben. Am az embert, bár szerves lény, a szorosan vett létérti küzdelem mellett más, az emberi természetben gyökerező indító okok is sarkalják a küzdelemre; ezen okokat elnevezzük igazságnak, szeretetnek, gyűlölet, harag, kötelesség, és isten tudná még hányféle néven. S nem egyszer inkább az elnevezés helytelen volta, mintsem a helyzet kényszerítő összetűzésre és gyakran cselekszünk olyat, melynek okát lepleznünk kell, daczára, hogy éppen ezért háramlik ránk szégyen.

Mit kereshet Bismarck Egyiptomban, kérdik azok, kik a lapok czélzásait olvasva a földiratot emlékökbe idézve rájönnek, hogy Németországnak Egyiptommal mi összeköttetése sincs. — Tavol fekszik tőle. Kereskedelmi tekintetben nem jöhet számításba, mint ellenség erőteljen, mint barát értéktelen, hogy jöhet a Bismarck neve összeköttetésbe az egyiptomi zavargással? Hát igaz, hogy sógorság, komaság nem nagy atyafiság, hanem azért az is igaz, hogy soha sem tudja megmondani az ember, hogy hol árt, hol használ az ilyen összeköttetés? Csak ki feltudja használni az adott helyzetet, boldogul az élet rögs útján.

Mióta Moltke tábornok mattot mondott a francziák császárjának, azóta egy rém kísért folytonosan a

németek határán. A bosszu réme; úgy hívják különben németül, hogy „félelem a revanchtól.” Azonban mig ennek a félelemnek hatása alatt a legnagyobb vigyázatot kell kifejteniök, nehogy okot adjanak a kitérésre más oldalról, egy vágy epezsi a németiség kebelét. Erősebb kötelekekkel füződni Ausztriához, minden németet egy korona alá hajtani lebeg végczélgyanánt szemek előtt. E két dolog adja meg a kulcsot Bismarck herczeg cselszövényeihez.

Ez magyarázza meg mi okból játszhatik szerepet a keleti kérdésben Németország, az az ország, mely a legtávolabbról látszik érdekeltnek az egyiptomi ügyek folyása által.

Ha Franciaország figyelme, mely már rég kiheverte a német háboru csapásait, el nem tereltek, az előjelek után itélve teljes erővel azon lesz, hogy Németországnak visszaadja a köicsönt, már tüntetések is történtek ez irányban, nemcsak, de maga a francia állam sem csinál belőle valami nagy titkot, miszerint adandó alkalommal nem volna idegen a visszatárlástól. A francia hadsereg ez irányban szerveztetett és képezeték folytonosan. Az óra, mely a bosszu kezdetét jelenti, kongásával könnyen végzetessé válhatik a még ma is könnyen széthullható német császárságra, ezt az órat kell lehetőleg távoztatni, s e tekintetben nagyon kapóra jött Egyiptom, a gulák birodalma. Sok tekintetben van ott érdekelve Franciaország, s ez érdekeket veszélybe

helyezni, hogy Franciaország figyelme eltereltesék és ez kitűnően sikerült. Egynehány cséselék kihágása, a porta makacsá tétele által meguyerte Németország azt, hogy az ágyuk dörgése alatt nyugodtan készülődhetik.

Más oldalról a szövetséges Ausztria-Magyarország, illetve osztrák dynasztia rászédésére is igen alkalmas a keleti kérdés felszinen tartása. Németországnak Bécs, Bécsnek Németország kell, a dynastiával mindinkább megértették ezt és megértették a módot, mely uton kárpótolhatja magát Bécsért, t. i. ha Törökország rovására terjeszkedik. Minden lépés, mely Törökországot gyengíti, az osztrák dynastiának látszik kedvezni és mert ebbe bele vannak az osztrák urak, és a monarchia két kormányja nyugodva, Bismarck csak saját hazája ügyét viszi elő, csak Németország és Bécs vágyainak szolgál, midőn Törökországot segíti alappjában tönkre tenni.

Meg kell adni, hogy a számitás tiszta, a tervszövény méltó Bismarck hírnevéhez, s hogy e cselszövény Németország javára hasznathozó legyen, ahöz nem kell egyéb, mint egy kis szerencse, mely eddig a német kanczellárt mindég tenyerén hurszoló. De mi a szerencse? a sors szeszélyes játéka. Ma felelem, holnap földre tipor! Állhatatlanabb a nőnél, mulandóbb a szappan buboréknál!

Ki tudja meddig tart?

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

AZ ELHAGYOTT KASTÉLY.

Vacano M. E. elbeszélése. 3.
 (Folytatás.)

Bernini Angeló azonban gyors léptekkel hagyta el az apátságot, elment a vastag vendégülönél lévő szállására és hosszas időre kibérelte szobáját valamint hálóhelyeket meghatározatlan számú munkások részére. „Szereltemmel épitem a palotát”, mondá ő — így mormogott magában s átnevezte az apátság ósdi épületére, melynek minden ablakát a nap sugara tüz fényesre festettek. „Igen, szerelmemmel! És ő boldog akar lenni e házban? És hogy mosolygott reám e szavakkal, kezét karomra tette, oly szeliden oly melegen, és — oh szent Madonna, legutóbbi beteg ségemben koszorut ígertem neked, hát most milyen fogadalmat tegyek, ha ez építkezésnél védöm leszesz, hogy teljesüljön mind az, a mit remélek? Oh, hadd legyen szép e palota, méltó ő hozzá — szép, mint egy nyári álom, mint a csendes szerelem nyugalmas fézke! Mily csendes, mily nagy itt a természet, mily sokat ígérő és mily hallgatag! És hogyan mosolygott reám?”

Angeló mester szeretett. Igazán szeretett. A jó öreg apától értesült, hogy a Lady még leány, s hogy az udvarral összeköttetésben állott, melytől azonban visszavonult. Ugy látszott, mintha a világ két-színűségét nem ismerné, s ennélfogva nyugalmat obajt.

És a palota építése így vette kezdetét. Munkások jöttek az apátság békéltatásáért, és élénk élet uralkodott az

űde nyárelő reggelen, midőn a fák lombjain és a tó hullámain még vastagon és modorlatlanul feküdt a feher köd. Az ács bárdja tisztán csengett a friss levegőn keresztül és mily kedvesen hangzott a kőfaragó dala! Tulságos volt a munkaerő, mert tulgazdag volt a Lady is és telmárokkal adta a pénzt az építkezéshez. Így haladt is az előre és csakhamar annyira volt, hogy már a palota külső díszítésére lehetett gondolni. Angeló Bernini pedig naponkint megátogatta a Ladyt és ők együtt amodoztak kőfreskókról, együtt rajzoltak a mester kőabláján a csodás arabeskeket.

Senki sem háborgatta itt őket. A vén barátok ide-oda csoszogtak a folyosókon, kórúsan imádkoztak vagy aludtak czelláikban. Mindnyájan a legnagyobb tisztelettel viseltettek a Lady iránt, mivel az elszegényedett a rozzant apátságba a jólét bizonyos vonása költözködött be. Ha ezelőtt kevés volt még a lencse is a barátok sovány asztalára, s hogy vasárnapokon a refektoriumban egy kis húst lássanak, koldulni voltak kénytelen: úgy most telve a konyha és a folyosó a pompás sülték szagával. Mert a Ladynak saját szakácsa volt, a szolgálk gazdag bevásárlásokat tettek és a barátok igen jól érezték magokat a Lady asztala mellett.

Sőt a szép fiatal lovak, ki a Ladyt elkísérte, sem háborgatott senkit. Rokona volt a kirasszonynak, szeretett a parkban elmélázni, czukorkákat enni, és agárral vagy egy fegyverrel játszadozni, s a nyugágyakon ásítani. A Lady szolgái, a nevetni szerető Anna, a komoly, feketébe öltözködött miss Turner ép oly kevéssé háborgatták a vidám nyári életképet, még kevésbé pedig a törpe, óriás pupájával és

csacska szájával, ki az egész napon át a papagájjal és a kutyákkal az általok elcsent legjobb falatok miatt birkózott.

Egy napon — épen a rózsza virágzás ideje volt — Angelo ismét a Lady lábainál ült, kezében a palavessző volt, ölében pedig a pergament papiros. A Lady föléje hajolt, úgy hogy arany hajzata az ifju vállaira esett. A szép nő fehér kezével hátra akarván simítani türteit, akaratlanul is érinté az ifju homlokát.

— Nemde elfedtem ön elől a rajzot uram, mondá szeiden mosolyogva.

— Igen! — mondá ő és szeméit rajta pihentette, — oh igen. Kegyed valóban megvakított engem Milady: hiszen tudja azt jól. Kegyed megvakítja szememet és lelkemet. Ahol kegyed van, ott napugarak vesznek körül mindent!...

A fiatal hölgy arca rózsaszínt öltött az örümtől, felkaczagott, és incselkedőleg fenyegette puha kezével.

— Már ismét! — kiáltá vigan. Angelo, egy vak építőmestert nem használhatok, mert különben palota helyett egy vakand lynkat építenek nekem.

— Oh nem, az építész kegyednek Milady, Madonna, egy tündér palotát fog teremteni! Mert ha a szerelemtől vakulunk meg mint én, akkor lelkünk szemével és képzelő tehetőségünkkel kétszeresen látunk! Kegyed ezt nem tudja elképzelni Milady, de ez valóban így van. — Minden nagy és szép ami a földön teremtve lett, minden műretek és nagy cselekedet a szerelem által és a szerelemben létesült. És az ön nyugalmára szánt palota egy műretek leszén, mert én — kegyedet szeretem! Tudom, hogy kegyed ezt nagyon jól tudja! Szabad tovább beszélnem?...

Az ifju hölgy kíváncsian mosolyogva, azt mondják, művész vagyok. Ne gondol-

— Az Alexandria előtt álló hajókról a következő adatokat közlik: Az alexandriai kikötőben 32 hadihajó van, és pedig: 14 angol, 6 francia, 3 amerikai 2 orosz, 2 görög, 1 olasz, 1 osztrák-magyar, 1 németalföldi és 1 spanyol. Hadi czélokra egyelőre csak az angol és a francia vehetőek tekintetbe.

— Az európai hatalmak magatartásáról Angliának fegyveres akciójával szemben különböző hírek keltek szárnyra. Mint Bécsből illetékes forrásból jelentik, s mint az angol alsóház tegnapi ülésében Gladstone is felemlíté, nem felel meg a valóság az azon verzió, mely szerint az európai konzert felbomlását jelentené Angliának fellépése Alexandria előtt. Ha Anglia megmarad azon kijelentésének korlátai között, hogy akciója csak az erődöknek lefegyverzését czélozza s azok esetleges s csakis ideiglenes megazállásával végét éri az egész akció is, azon esetben nem leend megzavarva általa az európai egyetértés s a konferencia megszakitás nélkül folytathatni fogja munkálatait.

Itthon.

Debreczen országra szóló ünnepélyek színbelye lesz a jövő hó folyamán. Megfordul itt annyi idegen, amennyi egyik vidéki városban sem egy év alatt.

Többször hangsúlyoztuk már, hogy ilyen alkalommal nemcsak vendégszeretet kell a városnak kimutatni az idegenek irányában, hanem különleg is oda kell törekedni, hogy a beuyomás ne legyen rosz, az idegenek ne távozzanak el, rosz véleményvel felöltünk.

Debreczen az utóbbi két év alatt

gyermeki örömmel hallgatta Angelo szavait, s e mellett férfiri arczának sötét pompájába és szeméibe pillantott, melyekben úgy látszott, mintha ezer csillagok ragyogának, és ekkor intett és halkkal mondá, minden harag nélkül és boldogan: igen Angelo, beszéljen tovább.

Az ifju elpirult e boldogságtól. — Szeretem kegyedet! mondá sobajtra. Oh lássa gyakran úgy tűnik fel nekem mintha hiában remélnék! mondja meg nekem Mylady, nincsen-e szive lekötve valakihez vagy valamihez a külvilágban?

A Lady szeméibe nézett, melyek mind szebbeknek tűntek fel előtte és a szerető édes hangján mondá: nem vagyok.

— Nem? oh akkor minden jól van Madonna! A kegyed palotája akkor valóságos csoda lesz, építve a békének és boldogságnak! lássa én soha sem szerettem, még soha sem voltam boldog. Dicsérettel halmoztak el műveimért, de most érzem, hogy eddig csak kontár voltam! En gazdag vagyok Madonna! Florenzi herczegem kincsekkel halmozott el, és családom birtokait a pápa aranyban váltotta meg. Nemes vérből származom Madonna, vadászatot, háborút folytathatnék, de gyermekkorom óta hazám kövei lettek rám bízva: úgy tetszett, mintha annak nagy hegyei reám tekintenének és emberi hangon így szólának hozzám: mi az alaktalanságba vagyunk számtalva, szabadíts fel, vess alakot reánk, adj nekünk az egykori zür szellemeinek szépséget és életet, képezz belőlünk alakokat! Így történt hogy kőfaragó, kömetző és építész lettem. Oh Madonna kegyed nem alacsonyodik le hozzám, ha oly barátságos mosolylyal hallgat reám, nemes vérből származott gazdag, és azt mondják, művész vagyok. Ne gondol-

annyt szépült, amennyit azelőtt 20 évig sem. Az egyesek dicsegetésre méltó buzgalma az addig ódon szerű épületeket — különösen a főutcán — tetszetős, szép, nagy városias épületekké változtatta át. Maga a város is nagyban igyekezett az elmulasztottakat pótolni. Az egyik templom körül építették egyszerű utcát, s építették ropant költségen aszfalt járdát, építették színpadokba kerülő szállodát, emeltet palotaszzerű épületet a tudomány számára stb. stb.

Mindez elismerésre méltó dolog, főleg ha vesszük a roppant áldozatot, mellyel az járt. De itt még nem szabad megállani, annál inkább, mert a további lépések már nem igényelnek pénzt, csak egy kis jóakaratot.

A város utcáinak a rendezése most már a főfeladat. Tisztítani a szemetet, mely szemszúró, s a mellékutczákra is egy kis gondot fordítani — valahára.

Van egy pár mellékutczánk, melyeket a falusi bíró sem tűrte meg. Szemét, nyílt csatornákkal bővelkedik mindeniken. Ott van a kisujteza, ronda toroklatával, ott van a csapó-utczáról egy mellékutczába vezető zug, mely a város keleti részén lakó szegény néposztály, cigányok, részeg napszamosok stb. megálló helye, s undokságaival közmegebotránkozást kelt már évek óta.

E rondaságok eltiltítása az első feladat, mert ugyan furcsa véleménye lesz Debreczről annak az idegennek, ki ezeket meglátja, — mert főutcán csak nem szállásolnak el ezer embert? Aztán, ha már olyan nagyon irtóznak a piacterek rendezéséről: legalább az árulóhelyek környékét kellene lehetőleg tisztán tartani, hogy a járókelő ne csuszkaljon egy egy hagymaszáron, s ne legyen kénytelen kerülni az aszfalt mellett a falusi atyafiak lovainak, libáinak szeméjét.

Mind olyan dolgok ezek, melyeknek rendezése égető szükség.

Ha már megnyitjuk kapunkat az idegenek ezreinek, találjanak itt azok csint, tisztaságot.

Ne tegyük tönkre városunk jóhírnevét az ország előtt.

A háború.

Alexandria.

A néhány nap óta oly sürűn emlegetett várost Nagy Sándor macedoniai király alapította. A város csakhamar a legvirágzóbb állapotba jutott. Kikötője

jon engem büszkének a miért mindezt elbeszéltem, csak azt akarom, hogy velem, miattam, ne szégyelje magát... Szabad tovább beszélnem? — Az ifju megfogta kezét, és a hölgy érezte ujjain keresztül szívének meleg dobbanását, a hölgy hagyta kezét fogni, félig nyitott szemével reá tekintett, s azt mondá: hiszen tudja, Angol, hogy szabad tovább beszélni.

— Nos hát Madonna, a kegyed palotája a szépség és boldogság laka lesz, a mint az kegyedhez méltó. Én Florentini, és babonás vagyok, és régi építészektől agg munkásoktól hallottam említeni egy szert, miként lehet egy ház felépíteni, melynek lakója aztán boldog avagy boldogtalan legyen; e szert alkalmazni tudom én is, mielőtt a palota készen van, az utolsó kalapács ütéseknél. Hogy egy épület áldást hozzon lakóinak, annak téglái közé egy rózsát kell beleépíteni.

Egy olyan rózsát, a minőt kegyed Madonna, hajában visel. A szerelem rózsáját.

— Hát miként válhatik egy rózsá a szerelem rózsájává.

Az ifju égő tekintetet vetett reá. Nem tudom, mondá nehéz lélekzetet véve. De mondja csak Madonna, nekem adja a rózsát? — A hölgy kivette hajából a rózsát és annak széles szirmaira tekintve mondá: Miért ne? Hiszen úgy is nemsokára elhervad. Aztán az ifjunak át adta a rózsát. E mozdulatnál a nő önkénytelenül közel hajlott hozzá, úgy hogy reszkető ajkai lehelleget szinte érezte. És e reszkető ajkak néma ohaját megértette a Lady és nevető szemei néma nyelven megegyeztet az felelték: miért nem?

(Folyt. köv.)

szerencsés fekvése folytán a világfőkereskedelmi pontja lett.

Kormányzója ez időszert A r a b i pasa, ki igen derék, művelt ember.

Tegnap említettük, hogy Alexandria ellen az angol hajóraj megkezdte a bombázást. Az újabb részletek a bombázás eddigi folyamáról röviden összefoglalhatók.

Tegnap d. e. 11 órakor jelentették Londonba: A bombázás folyik. Az erődök lassankint elhallgattak. Az erődökben nagy robbanás volt. Az angol hajók eddig sértetlenek. — 12 órakor: Néhány erőd egészen elhallgatott, mások csak néha lönek; az ellenség, ámbár nyilván nagy veszteséget szenvedett, folytatja a lödözést. A „Temeraire” ágyú borzasztó pusztítást visnek végbe. A flotta ágyúuralkodnak a Kairóba vivő vasut, Arabi pasának esetleges visszavonulása fölött. 1 órakor: Ismét négy erőd röptetett levegőbe. Észrevehető kárt egyik hajó sem szenvedett eddig. Az erődök tüze folyton gyöngült. Az „Aida” erőd puszkaportára fölrobbant.

Londonból jelentik, hogy az angol kormány erélyesen készül. Az admirális vizcondensatorokat küld Egyiptomba, hogy gondoskodják arra az esetre, ha az alexandriai vízvezeték elvágatnék. Egy betegápoló csapat készen áll a hajóra szállásra. A tornyos hajók mind, továbbá a „Dradnaught”, „Devastation” és „Neptun” monitorok tizennégy nap alatt föl lesznek szerelve. Ezen kívül két szállító hajó készen áll az indulásra. A munkások a hajógyárakban éjfélig dolgoznak.

Konstantinápolyból jelentik, hogy az ottani diplomatai körök nézete szerint Alexandria bombáztatása nem fogja megzavarni a conferentia által tervezett eljárást. Az angol kormány megnyugtató nyilatkozatot adott eljárásának természetéről és határáról. Azt lehet hinni, hogy az angolok, miután leszerelték, ki fogják üríteni az erődöket. A bombázás, melyet az egyiptomi hatóságoknak a szultán parancsa elleni engedelmessége és szöszegése provokált, el fog mulni a nélkül, hogy az egyiptomi kérdés megoldásának esélyeit csökkenteni. A portához a beavatkozás végett intézkedő felszólítás sem fog nagyon elhasználni.

Az eszlári büntetés.

A rejtélyes ügyben eljutottunk odáig, hogy az előnyomozás be van fejezve. Nem az előnyomozás célja a büntetés minőségét konstatálni, s így határozottan még nem lett kimondva a gyilkosságnak babonából történő rituális jellege, de kétségtelen, hogy bizony megsaktozták a szegény Esztert. Megsaktozták igen sok zsidónak és zsidószónak tudtával, ezt bizonyítja az álhulla kerítése, s azon körülmény, hogy annak fölötthoztatásán számoltak a zsidó részvevők, persze, nem műkedvelésből.

Szövőgyár Debreczenben.

Aki pár nap óta a Baum Miksa 27 kros boltjának kirakatára tekintett, szemébe tűnhetett ott néhány tárgy, melyek fölül írva volt, hogy „a trieszti kiállításra küldetnek.”

Látható volt a gyapju tisztátalan állapotban, tisztítva, festve fonallá sodorítva, és feldolgozva ipar cikkékké, nevezetesen harisnyák és más kötött árukká — Szintén újdonság színében tűnik fel, hogy Debreczenben szövőgyár is van, miután a régi és nagy hírű Svatosch-féle gyár megszűnt. A kíváncsiság elvezetett bennünket a gyártelepre, a Miklósi-utczára, s a tulajdonos szives kalauzálása mellett megismerlettük a javában folyó munkát.

Bizonyítván lesznek olvasóink közül többen, kiket érdekel, hogy készülnek a jó meleg téli harisnyák, a gardálkodók által annyira kedvelt kék „bekötők”, és a szörkesztyűk.

Azért és mert kötelességünknek ismerjük a becsületes törekvést megismertetni a közönséggel, némely dolgokat elmondunk a gyárról.

A helyiség nem teszi azt a benyomást, mit az ember a nagyobb munkahelyek szemlélése alatt a szó alatt: „gyár” ért. Egy veres plével fedett felszer és egy fágas mellék épületben van elhelyezve az összes készlet.

Mindenekelőtt szemünkbe tűnik az udvaron egy ember széken ülve, és nagy gondal babrálva valamit; előtte két teknő van, az egyikben gyapju, úgy, mint az a nyírásból kikertül; a másikban is gyapju van, de már azt az öreg szorgalmas keze minden nagyobb szeméttől megtisztította. Innen bekerül a gyapju a tisztítóba, és a festő-kádba. A festés indigóval történik — kékre. Sajátságos és igen tanulságos, hogy a festés edzésére, tartósabbá tételére emberi vizeletet használnak. (Külföldön más vegytani szert használnak, de a színtartósság rovására.) A festésből a mosóba kerül a gyapju, hol teljesen kitisztítatván, a felszer fedelen a nap melege által kiszárítatik. A száraz gyapju aztán faolajjal hintetik meg és bekerül egy fogas henger közé, mely szétépi és a simító gépbet ételre alkalmassá teszi.

A simító gépből, hol a szükséges képest másszintű gyapju is vegyítetik, az egyenmű körülbelül 1 rőf széles vékonylap többszörösen egymásra hajtvá, meg az osztó- és sodrógépbe, innen már mint baraszt kerül ki és orsókra tekerve, igen egyszerű sodrógépben egyszerre 80 orsóról fonallá sodortatik, majd a fonalak szükséghez képest egy vagy több szálaban véve, a takács kezébe kerülnek, ki a szövő széken nagy gyorsasággal dolgozza fel azt. Innen a kallóba jön a szövet, mangurultatik és megy a kereskedésbe.

Térünk nem engedni, hogy részletekbe menjünk, hogy a gépeket ismertessük, különben is a szemléletet soha sem pótolhatja az irás.

A fentebbieket is azért írtuk le, hogy feltűntessük, miszerint körülbelül mily módon lesz az újvárosi birka gyapjuból Debreczenben „bekötő.”

Ami már az előállított munka értékét illeti, az kiálja a versenyt bármely külföldi termékkel, hacsak a kiállított tárgyakat látuk volna, egy arra nem sok súlyt fektetnénk, mert egy-két darabot nem nehéz szépen, jó anyagból elkészíteni, de mert a rendes munka folyását szemlélhettük, bátran merjük állítani, hogy a gyár versenyképes, ár, kiállítás, minőség tekintetében egyaránt. — És maholnap vissza vivja a Svatos név alatt szerzett jó hírnevét, mi egyébiránt a gyárosnak törekvést képezi.

A tolokodó és külföldi iparral szemben mindenesetre örmére szolgál az érdeklődőknek, ha hazánkban és városunkban egy életképes iparvállalatot szemlélhet. A debreczeni kötött szövet áruk gyára ilyen.

A nihil és a hatalmas császár.

A nihilista propaganda újra egész megdöbbentő komorságában tütötte föl fejét Oroszországban. A császár, az udvar, a kormány s a bíróságok kicsinyítették mind-éddig dimenzióit s most a legnagyobb mértékben megvannak döbbenve a nihilisták törekvéseknek messze elágazása által a társadalom minden osztályában. Titkos nihilistáknak ismerték fel a szent drusina több tagját, nihilista plakátokat találtak felragasztva a tábori akadémiák termibe, kész nihilista nyomtatványokra bukkantak magának a tegezerzeti miniszteriumnak nyomdájában. Nihilista halállelet érkezett nemrég Wladimir nagyherceg kezéhez is. Az udvar jelenlegi székhelyén, Peterhofban a színpad alatt több személyt találtak elrejtőzve s fogtak el s ugyanaz nap a gatsinai palotában is oly fűtőkészülékre akadtak, melybe robbantó gőpezet vala elrejtve.

Ily körülmények közt valóban nem a legkellemesebb életet élheti a császár Peterhofban. A rendkívüli elővigyázati rendszabályok felette nyomasztók úgy ő reá mint udvartartására nézve. Életveszélylyel van öszekötve a kastély környékén való tartózkodás, a kihallgatási időn kívül. Olykor egészen váratlanul válják fel az őrségeket s egy éjjel néha háromszor is fellármázzák megmozdítják a Peterhof mellett állomásozó hajókat. Hir szerint a császár meghagyta, hogy egész ingó családí vagona külföldön biztonságba helyeztesse s a Peterhofban levő összes yachtoknak minden pillanatban készen kell állaniok az elindulásra.

A császár környezete azon van, hogy a koronázás minél előbb megtörténjék, tekintettel különösen a tartományok izgatott hangulatára s a hadsereg és tengerészet megbizhatatlan voltára. Sz. Pétervári hírek szerint meg is fog nemsokára történni a koronázás minden előleges jelentés nélkül Koptomában, a szentpétervári Kasan-

templomban vagy Peterhofban. E híreknek azonban kevés a valószínűsége, mert előre látható, hogy a titkos koronázás többet ártana, mint a mennyit használna a császár prestige-ének.

Városi rendes közgyűlés.

Debreczen, jul. 13.

Rendkívül jól mulatott a mai közgyűlésen a képviselőtestület minden tagja. Még azok is, kik a tárgyak komoly vitatásához vannak bozza szokva, nem kerülhették el hogy a derűtlenség kellemes érzetének ne szenteljenek néha néha, midőn arra alkalom kínálkozott, pár perczet. A gyakori általános derűtlenségnek legfőképen, a közgyűlési vitáknál nagyon is ismeretes egyéniség Kövesdi János volt okozója. Ő vitte ma is a főispán szerepét; már annyiban, mennyiben bevett szokása szerint, a határozat kimondása után, ő szokta „helybenhagyni” a maga módja szerint az ügyet, mely a vita tárgyát képezte. És nincs az a hatalom, mely őt ebben megakadályozhatná! Más ember, ha egyszer valamely nyilvános helyen nevéssé tette magát, megvonja magát szépen, s jövő alkalommal kellő óvatosságot tanusít felszólalásánál; de Kövesdi urnak, úgy látszik, folytonos nevésséges fellépési meg ösztönt adnak arra, hogy magát minden alkalommal, minden egyes kérdésnél kompromittálja. Hogy ebben neki mi öröme telik, nem tudjuk; de hogy ez gyakran a többi bizottsági tagok bosszantására szolgál, azt tudjuk és tapasztaljuk. Nekünk szerencsétlenül van Kövesdi urnak a közgyűlésekben tanusított magaviseletét évek óta figyelemmel kísérni, s valóban bámulunk kellett mindannyiszor a közgyűlés elnökségének türelmét a jelzett ur magaviseletével szemben; mert ámbár a szólászabadság joga ma napság jogát képezi minden közgyűlési tagnak, de hogy valaki csak azért beszéljen, hogy a jogát fitogtassa, nem pedig azért hogy a kérdés megoldását előbbre vigye: azt hisszük mindenesetre megrovásra méltó cselekmény, s midőn mi ezt tesszük, nem követünk el valami nagy vétket, ha egyuttal kimondjuk, hogy Kövesdi ur, ki még a tornyos meszelésnél is műtörté tekintélyül kívánja magát tekintetni, még csak megérdemli sem képes a közgyűlésekben felolvasott hivatalos okmányokból, hogy tulajdonképen miről van szó, s erről ma több ízben alaposan, tett tanúbizonyságot.

A mai közgyűlésnek csak kiválóbb fontoságu tárgyaitól teszünk említést.

A polgármester — főispán távollétében — megyaitván a közgyűlést, indítványt tesz, hogy a képviselőtestület küldjön a főispánnak részvét iratot, melyben betegsége feletti sajnálkozását kifejezvé, ohajija mielőbbi felgyógyulását. A közgyűlés az indítványt elfogadja.

Keszey János biz. tag a kaszáló kérdésében intéz ezután interpellációt a polgármesterhez, miszerint a városi tanács a kaszáló kérdésében az illető birtokosokkal mai napig sem igyekezett tisztára jönni, minél fogva kijelenti, hogy ha tovább is így halad ez ügy, kénytelen lesz a tanácsot az igazságügyminiszternél bepanaszolni. — A polgármester válaszában az interpellációra, kinyilvánítja, hogy a kaszáló ügy jelenleg az albizottságnál van, azután majd a nagybizottság által fog tárgyalatni, — és csak ezután fog a közgyűlés elé kerülni. — Egyébként a város ráér e kérdést az év végeig rendezni; minthogy pedig 800 kaszáló birtokossal a városi tanács nem érintkezhetik, türelme kéri az érdekelteket. Keszey erre megjegyzi, hogy nincs szükség arra, miképp a tanács 800 birtokossal érintkezzék, mert hiszen e birtokosoknak megbizottaiak vannak, kikkel — az érülközés könnyű, ez azonban nem történt, minél fogva interpelláló figyelemzet arra, hogy esetleg egy kiküldendő miniszteri biztos majd csak a telekkönyvet találja alapul venni az ügy legombolyításá czéljából.

A közgyűlés tudomásul vette ugyan a polgármester felvilágosítását, azonban ha jól emlékezünk, a f. év januári közgyűlésben egy oly határozat hozatott, mely a városi tanácsot utasította, miszerint az év második felének első rendes közgyűlésében a kaszáló ügyének mikénti állásáról jelentést tegyen. Miért mulasztatott el tehát e tekintetben a jelentést? Mert az, hogy ezen, vagy azon forum előtt van az ügy: még nem megvilágítása a nagyfontosságú kérdés jelenlegi stádiumának, s mi a méltán türelmetlenkedő kaszáló birtokosok érdekében inkább ohajítottuk volna, ha ama közgyűlési határozathoz képest a városi tanács részletes jelentést terjeszt a közgyűlés elé.

Következett a városi tanács kisebb törlescsónné való átrátoztatási leirat felolvasási tanácsai véleményének a közgyűlést az elfogadott határozatot ily értelemben, hogy a határozat már más tárgy következőleg, ha ismét Kövesdi úrnak leg nagy pénzügyi kapcsán nem kiált a közgyűlésnek, vért teljes komolysággal művelte folytatán a városi tanácsot. A több oldalazat sem világosítható, de azért hat helenyugodsa azért szolt, hogy meg az „utolsó kenet” lesz rajta.

A közgyűlésnek gyelemremelőbb mozzadónak e z év re is vársá, képezte. Emlékeztet, hogy a mult közgyűlés zathba ment, miszerint az intéz a miniszteriumhoz kaadónak öszseírását a jóvá; a következő év kaadó öszseírása azon közöltetoi, a mint azt a miniszterium leiratában a közmunka s közlekedés újbol azt válaszolta, hőtától el nem áll, s a következő évre is u A bizottság és tanács tészel terjesztette a közintézmények, hogy nem lehet, a jelentést munka adónak ezen év öszseírásával a tanácsot a határozat az értelemben állott Kövesdi ur, s meg a dolgok állását, bizony jó lesz ha fejt a helyügyminiszterhez... szól: a közmunka miniszteriuma-beügyminiszteriből vagy a külügy-miniszteriből (rültség) egy fene a minakárkibez, hiszen annyit nem ismerheti az ember, hogy ez év re meg szelrás, — stb. Sajnáljuk, hogy Kövesdi ur tovább érteni nem tudtuk, s így iránt érdeklődők okuk kalhatjuk. —

De immár a térfelfogytunk, így közgyűlést folytatását jövő számukkal.

UJDONS

* A földmívelés reskedelmügyi minisztérium intézkedett a dapesteni, Székesfehérvári, Temesvári, Kolozsvári középfoku kereskedelmi végzettségű bizonyítványok alapjá vári gazd. akadémiák helyi, debreczeni, kassai, tori gazdasági tanácsok és az utóbb nevezett tek igazgatóságait u szabványt az intézet u ba pótlólag iktassák értesítőkben a felvétele kellő kifejezést adjan.

* Diszlovésze társulat folyó hó juliusi jain a nagyerdei lövöld rendez. A diszlovésze gely 8 órától esti 7 két-két órai megszakítják a legmélyebb 10 frankos, két darab arany, két darab ezüst és ismét egy darab ezüst körért ugyanszón s dijak. Vasárnap 1/2 1 vendégülében közebed riték ára 1 fnt és me István és Jóna Sámuel vésztermestér, vagy H déglősnél előjegyezhet.

* A hus ára. Néhány következőképpen hus ára: 48 kr. Ráuteza 2599. csapó utca 6. sz. a. 50 kr. Gyter-utca 1442. Varg Mihálynál Péterfia ut tessi Istvánnál Szt. Gzarmati Jánosnál má utca 645 sz. alatt. tett mézsárszékekben * A székesfe

